

Wrocław, 12 maja 2020 roku

WK.WR.40.36.2020.439.1

**Pani
Dorota Szemro-Aleksandrowicz
Dyrektor
Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II
w Rzeplinie**

**Aleja Lipowa 46
55-020 Żórawina**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2137), przeprowadziła w okresie od 16 do 30 kwietnia 2020 r. kontrolę problemową/koordynowaną w zakresie przeznaczenia opłat pobieranych za żywienie dzieci w latach 2018-2019 w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Rzeplinie, Aleja Lipowa 46 Rzeplin, 55-020 Żórawina, zwanej dalej Szkołą. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 kwietnia 2020 r. przez Dyrektora Szkoły, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Dyrektor, w ramach zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, poprzez zorganizowanie stołówki szkolnej na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U. poz. 59 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.), stanowiących zadanie własne Gminy stosownie do postanowień art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm., Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), zawierała umowy z firmami cateringowymi nie stosując przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.). Nie szacowano wartości zamówienia, umowy zawierano po konsultacjach z rodzicami i jak wynikało z udzielonych wyjaśnień, to „do rodziców należał decydujący głos w wyborze Wykonawcy”. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 44 ust. 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm, Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

Pomimo zawarcia na rok szkolny 2017/2018 i 2018/2019 umów cateringowych i określenia w tych umowach sposobu rozliczenia z Wykonawcą (do 10-go dnia każdego miesiąca), wydatki za posiłki nie były objęte planem finansowym Szkoły, w konsekwencji nie objęto ich ewidencją księgową i sprawozdawczością.

W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 w sekretariacie Szkoły pobierano gotówkę za posiłki, którą przekazywano Wykonawcy zamówienia na usługi cateringowe tytułem rozliczenia za dostarczone posiłki. Pobierana za posiłki gotówka nie stanowiła dochodów budżetowych. Z wyjaśnień Dyrektor wynikało, że: „Szkoła jedynie pośredniczy pomiędzy rodzicami dzieci a firmą cateringową. Operacje gotówkowe związane z zapłatą za posiłki ewidencjonowane były na listach wpłat a pracownik Szkoły na potwierdzenie wpłaty sporządzał dowód KP”. Przyjętej gotówki nie ewidencjonowano w urządzeniach księgowych Szkoły, w zakładowym planie kont (załącznik nr 5 do polityki rachunkowości) nie przewidziano konta służącego do ewidencjonowania operacji kasowych, nie wprowadzono również instrukcji regulującej zasady gospodarki kasowej.

W roku szkolnym 2019/2020 pomimo zapisów w Statucie Szkoły o przygotowywaniu posiłków przez firmę cateringową (§ 68 ust. 2) oraz, że opłaty za obiady uiszczane są z góry gotówka w sekretariacie Szkoły (§ 68 ust. 5) zobowiązano rodziców do wnoszenia opłat bezpośrednio na rachunek bankowy firmy cateringowej.

W umowach zawieranych z firmami cateringowymi nie wymagano wyszczególnienia jaką część w stawce za jeden posiłek stanowiły koszty artykułów żywnościowych. Dyrektor nie posiadała wiedzy o udziale ww. kosztów w stawce za posiłek. Było to niezgodne z postanowieniami art. 106 ust. 4 ustawy prawo oświatowe.

Powyższy sposób dokonywania rozliczeń świadczy o naruszeniu zasad gospodarki finansowej określonych w art. 216 ust. 2 w związku z art. 11 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm, Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1453 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1530 ze zm. oraz obecnie Dz.U. z 2020 r. poz. 23 ze zm.).

Stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej. Powyższe warunkuje rzetelne, tj. odzwierciedlające stan rzeczywisty prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z postanowieniami art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Przyjęte w polityce rachunkowości zasady klasyfikacji wyodrębnionych zdarzeń, w tym operacji gospodarczych, powinny służyć rzetelnemu i jasnemu przedstawieniu sytuacji majątkowej

i finansowej oraz wyniku finansowego, przy zachowaniu zasady ostrożności oraz być ujęte w księgach rachunkowych i wykazane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 8 ust. 1 oraz art. 4 ust. 2 i ustawy o rachunkowości.

Dyrektor nie określiła zasad dotyczących udzielenia zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości wyrażonej w złotych kwoty 30.000 euro netto, stanowiący jeden z elementów sprawowania kontroli zarządczej przez Kierownika Jednostki, stosownie do postanowień art. 68 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych i w trakcie kontroli zobowiązała się do ich wprowadzenia.

W zarządzeniu w sprawie pobierania opłat za obiady na rok szkolny 2017/2018 Dyrektor nie ustaliła wysokości stawki za posiłek; pobierano opłaty w wysokości wynikającej z umowy zawartej z firmą cateringową. W roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 Dyrektor ustaliła jedynie opłaty pobierane od uczniów nie uwzględniając stawek za posiłek pobieranych od nauczycieli i od uczniów korzystających z dofinansowania. Obowiązujące w kontrolowanym okresie stawki nie były ustalone w porozumieniu z Organem prowadzącym Szkołę. Powyższe naruszało postanowienia art. 106 ust. 3 powołanej ustawy prawo oświatowe.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor Szkoły na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując Pani Dyrektor powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzegania postanowień ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 poz. 351 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych dotyczących dochodów i wydatków z tyt. zorganizowania stołówki szkolnej i wykazywania ich w sprawozdaniach finansowych Szkoły zgodnie z treścią ekonomiczną, stosownie do postanowień art. 4 ust. 2 ustawy w celu zapewnienia rzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do postanowień art. 24 ust. 1 i 2 ustawy;

- b) wyodrębnienia w rachunkowości jednostki wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, stosownie do postanowień art. 8 ust. 1 ustawy;
  - c) określenia w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości, w tym w zakładowym planie kont zasady klasyfikacji zdarzeń dot. operacji gotówkowych, stosownie do postanowień art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy;
  - d) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 i 2 ustawy.
2. Przestrzegania postanowień ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) ujmowania w planie finansowym jednostki dochodów i wydatków związanych ze zorganizowaniem w Szkole stołówki, stosownie do postanowień art. 11 ust. 3 ustawy z uwzględnieniem art. 216 ust. 2 ustawy i art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 23 ze zm.);
  - b) zawierania umów na usługi cateringowe na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do postanowień art. 44 ust. 3 ustawy.
3. Przestrzegania postanowień ustawy z 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) ustalania i uzgadniania w porozumieniu z Organem prowadzącym wysokości stawki za posiłek, stosownie do postanowień art. 106 ust. 3 ustawy;
  - b) ustalania stawki za posiłek obejmującej w przypadku uczniów wyłącznie koszty artykułów żywnościowych, stosownie do postanowień art. 106 ust. 4 ustawy.
4. Przestrzegania postanowień Statutu Szkoły, w szczególności w zakresie zasad dot. wnoszenia opłat za posiłki, stosownie do postanowień § 68 ust. 5 statutu.
5. Poinformowania Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wprowadzeniu regulaminu zamówień publicznych, stanowiącego jeden z elementów funkcjonowania w jednostce kontroli zarządczej zgodnie z postanowieniami art. art. 68 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych, do czego Pani Dyrektor zobowiązała się w trakcie kontroli.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego,

o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawa zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jan Żukowski
Wójt Gminy Żórawina